

Nijmeegse 'pionier van hoogbegaafdheid' Franz Mönks overleden

 gelderlander.nl/nijmegen/nijmeegse-pionier-van-hoogbegaafdheid-franz-monks-overleden~a2a1967a

11 maart 2020

NIJMEGEN - Emeritus-hoogleraar Franz Mönks, die in Nederland hoogbegaafdheid op de kaart zette en verbonden was aan de Radboud Universiteit in Nijmegen, is 10 maart overleden. Mönks is 87 jaar oud geworden.

Claudia Fitsch 11-03-20, 13:07 Laatste update: 11-03-20, 13:08

Hij geloofde dat begaafdheid niet alleen een kwestie is van aanleg (bijzondere capaciteiten, creativiteit en motivatie). Je hebt een goede wisselwerking nodig met de omgeving - gezin, school, vrienden - om die (hoog)begaafdheid te ontwikkelen, doceerde hij.

Toen zijn eerste artikel over 'begaafdheid bij kinderen en jeugdigen' verscheen (1963) zat niemand daar in Nederland op te wachten. Pas in de jaren '80 kwam er Europese belangstelling voor het thema. In 1988 werd hij bijzonder hoogleraar voor 'het hoogbegaafde kind'.

Franz Josef Mönks © Thaler Tamas - Eigen werk (Wikipedia)

Een slagersgezin met zes kinderen

Net over de Duitse grens, in Goch, groeide Mönks op. In een slagersgezin met zes kinderen. Na de lagere school leerde hij een vak: mozaïeklegger. Hij mocht als kind van anti-nazisten aanvankelijk niet naar de middelbare school.

Later kreeg hij alsnog de kans op een versnelde middelbare schoolopleiding, waarna hij op zijn 23e in Nijmegen psychologie ging studeren. „Ik was een late student maar werd op vroege leeftijd, 33, hoogleraar”, vertelde hij. Van 1967 tot 1988 was hij hoogleraar

Ontwikkelingspsychologie aan de Katholieke Universiteit Nijmegen (de huidige Radboud Universiteit).

Diverse eredoctoraten en prijzen

De professor deed en begeleidde onderzoek, ontwikkelde methoden in het omgaan met (hoog)begaafdheid en deelde zijn kennis wereldwijd. Ook begeleidde hij kinderen en jongeren en hun directe omgeving. Hij ontving diverse eredoctoraten en prijzen en kreeg internationale waardering.

Veel van wat hij heeft opgezet, bestaat nog steeds, zoals het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek. En de ECHA (European Council for High Ability). Deze verzorgt opleidingen die inmiddels duizenden leraren en hulpverleners heeft opgeleverd die zich ECHA Specialist in Gifted Education mogen noemen.

De eigenzinnige pionier bleef een beetje een mozaïeklegger. Mozaïek vraagt veel geduld. „Stukje voor stukje maak je iets. En je hebt visie nodig, wat het uiteindelijke resultaat moet worden.”